

Valtiovarainministeriölle

Valtiovarainministeriön pyydettyä yhdistyksemme lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi tulotietojärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, lausumme kunnioittavasti seuraavaa:

Yleistä

Tulorekisterillä on tarkoitus korvata nykyisiin työ- ja palvelussuhteisiin sekä etuuksien maksamiseen liittyvät eriaikaiset ja epäyhtenäiset tiedonanto- ja raportointivelvoitteet eri viranomaisille ja muille laissa säädettyjä tehtäviä hoitaville instituutioille. Ilmoitus- ja tiedonantojärjestelmän uudistamisen keskeinen tarkoitus on vähentää työnantajien ilmoitusmenettelyyn liittyvää hallinnollista taakkaa, yhtenäistää käytäntöjä ja poistaa päällekkäisiä toimintoja.

Tulorekisterin käyttöön ottaminen aiheuttaa alkuvaiheessa kustannuksia ja sitoo työeläkelaitosten resursseja, mutta voimaan tultuaan mahdollistaa hallituksen esityksen luonnoksessa perustellulla tavoin työnantajien palkkahallinnolle säästöjä vuosittain 40-45 miljoonaa euroa. Tulorekisterin käyttöön ottaminen mahdollistaa myös työeläkealalla uusien ja tehokkaampien toimintatapojen kehittämisen ja käyttöön ottamisen eläkkeiden myöntämisessä, ansioiden seurannassa ja etuuksien takaisinperinnässä. Tulotietojärjestelmä parantaa myös henkilötietojen suojan ja rekisteröityjen oikeuksien toteutumista sekä edistää harmaan talouden torjuntaa.

Hanke on kokonaisuutena myönteinen ja kannatettava.

Tietojen saaminen ja raportointivastuu vapaaehtoisista ja ammatillisista lisäeläkkeistä

Vapaaehtoisia ja ammatillisia lisäeläkkeitä myöntävät eläkelaitokset kuten eläkesäätiöt ja eläkekassat tulevat ilmoittamaan maksamansa etuudet tulotietojärjestelmään. Eläkelaitosten raportointivelvollisuudet laajentuvat vuosi-ilmoituksesta palkanmaksukohtaiseksi eli käytännössä kuukausittaiseksi. Ehdotetun lain 13 §:n mukaan tulorekisteristä ei kuitenkaan luovuteta eikä voida luovuttaa rekisteriin merkittyjä ja näiden eläkelaitosten eläkkeiden ja etuuksien myöntämisessä tarvitsemia tietoja. ***Ehdotamme, että tulorekisteriä ylläpitävälle Verohallinnon tulorekisteriyksikölle luotaisiin tietojen luovuttamista koskeva erillinen harkinnanvarainen lupamenettely muille kuin 13 §:ssä mainituille tahoille.***

Lakiin tulisi kirjoittaa pykälä, joka mahdollistaisi tarvittavien tietojen luovuttamisen erillisestä harkinnasta sellaisille instituutioille (kuten eläkesäätiöt ja eläkekassat), joiden toiminnan harjoittaminen jo nykyisellään perustuu vastaavien tulorekisteriin merkittyjen tietojen käyttämiseen ja etuuksien myöntämiseen näiden tietojen perusteella.

Ammatillisia lisäeläkkeitä myöntävät eläkesäätiöt ja eläkekassat saavat nykyisten säännösten perusteella toiminnassaan tarvitsemia tietoja lakisääteistä työeläketurvaa harjoittavilta eläkelaitoksilta, Eläketurvakeskukselta ja työnantajilta, mutta tiedustelut eri instituutioille ja työnantajille ovat kuitenkin juuri sen kaltaista menettelyä, joka on tarkoitus korvata lakisääteistä toimintaa harjoittavien instituutioiden osalta tulorekisterillä. Työnantajien hallinnollinen taakka ei myöskään tältä osin kevenny.

Lain yleisten tavoitteiden kannalta ehdotamme tulotietojärjestelmän 13 §:ssä mainittujen tiedonkäyttäjien ryhmän laajentamista harkinnanvaraisin perustein koskemaan myös laajempaa, vastaavia tietoja tarvitsevia muita tahoja. Tällöin työnantajien ja muiden instituutioiden raportointivelvoitteet edelleen vähenisivät.

Helsingissä elokuun 7. päivänä 2017

Eläkesäätiöyhdistys - ESY ry

Timo Toropainen
toimitusjohtaja